

Commentaar Wmo Cliëntenraad Utrecht op de concept Wmo beleidsnota van de gemeente Utrecht

September 2023

Pag. 3, laatste punt: *De gemeente geeft aan geen of weinig invloed te hebben.* De Wmo CR vindt dat de gemeente soms lef moet tonen binnen de beleidskaders en moedigt de gemeente aan dat te doen (zoals bijvoorbeeld bij de huisvesting van asielzoekers).

Pag. 5: *Op basis van de Sociale Visie Utrecht en de beleidsnota's maken we vervolgens gezamenlijk uitvoeringsplannen, bijvoorbeeld op het gebied van ouderen.*

De gemeente voert geen doelgroepenbeleid. Het is gezien de ontwikkeling van (dubbele) vergrijzing aan te bevelen een ouderenagenda te gaan hanteren. Zie de ontwikkeling die op dezelfde pagina geschetst wordt. Preventie moet sterk ingezet worden, daarom niet bezuinigen op valpreventie (dit wordt landelijk wel als bezuinigingspost genoemd).

Het is verontrustend dat een kwart van de 65-plussers onder de armoedegrens leeft. De Wmo CR denkt dat deze groep inzichtelijk kan worden gemaakt en actief benaderd moet worden. De gemeente verstrekt de AIO via de SVB, dus die kan invloed uitoefenen. Verder raadt de Wmo CR aan het budget van de U-pas te verhogen.

Pag. 6, tabel: wat betekent vervoer DB en AA?

Pag. 7, Maatschappelijke ontwikkelingen: *Veel mensen geven aan dat zij het gevoel hebben dat de samenleving ingewikkelder is geworden, onder andere door digitalisering, ingewikkelde procedures en individualisering.* Dat laatste, individualisering, verdient uitleg.

Pag. 8, Relatie met andere zorgwetten: De burger heeft vooral last van het geschuif tussen Wmo en Wlz en dat veroorzaakt veel stress. Is er door het buurtteam niet iets ontwikkeld over de overgang van Wmo naar Wlz?

Cliëntondersteuning moet veel meer en uitgebreider ingezet worden, zodat ze ouderen kunnen ondersteunen bij de overgang van Wmo naar Wlz.

Pag. 8, Relatie met andere zorgwetten: hoe verhoudt regionale samenhang zich tot meer wijkgericht willen werken? Of gaat het hier om regionale verblijfs- en vervoersvoorzieningen?

Pag. 8: *Deze insteek leidt tot een groter beroep op de voorzieningen waarvoor de gemeente aan zet is op het gebied van welzijn, zorg en ondersteuning. Vooralsnog stelt het Rijk hiervoor slechts beperkt tijdelijk extra budget voor.*

Waarom leidt dit tot een groter beroep op de voorzieningen? Is dat de bedoeling?

Pag. 9, Ambitie: *We bieden zo nodig passende zorg, ondersteuning en opvang aan Utrechters aanvullend op wat mensen zelf en met elkaar kunnen organiseren.*

Er wordt opnieuw een groot beroep gedaan op mensen die al een probleem ervaren. Wie bepaalt wat mensen zelf en met elkaar kunnen organiseren? De meeste mensen vragen ondersteuning wanneer de nood hoog is, als bijv. de mantelzorg vastloopt. Een steviger gesprek met degene die vraagt om ondersteuning voelt onrealistisch aan ofwel is onrealistisch. In de uitvraag (voor 2025) zal meegenomen moeten worden welke rol het welzijnswerk hierin gaat vervullen. Gaan zij erop uit of wachten zij tot de bewoners met een voorstel komen en gaan ze dan pas ondersteunen? Kortom, er wordt een meer proactieve rol van welzijn (sociaal makelaars) verwacht.

Pag. 12, punt 5: *Dat betekent ook een omslag in denken van hulpverleners, van: 'Wat kan het netwerk doen binnen mijn begeleidingstraject' naar: 'wat kan ik als professional bijdragen om het sociale netwerk te versterken'.* – De Wmo CR vindt dit een mooie paradigmawisseling.

Pag.14: *We blijven de sociale basis versterken door: Het faciliteren van goede, toegankelijke en uitnodigende buurtcentra, buurtkamers en jongerencentra en het verder verbeteren van de toegankelijkheid in de stad.* - Goed dat de sociale basis, bijv. buurthuizen, ook als deel van de zorg wordt gezien. In ieder geval als deel van het sociaal domein. Is de Wmo daar verantwoordelijk voor? Wordt het vanuit de Wmo betaald? Of is er 1 pot voor het hele sociale domein? Graag meer uitleg hier.

Pag.15, Veranderaanpak: Zoals het hier staat, kiest de gemeente Utrecht toch voluit voor het buurtteam en niet voor een nog op te richten 'voordeur'. De Wmo CR is het hiermee eens.

Pag.18, Doelstellingen en indicatoren: Dat streefcijfers verplicht zijn ter verantwoording vindt de Wmo CR een lastig punt. Want hoe meet je bijv. de uitkomsten van de Ervaringswijzer?

Algemeen punt over vrijwilligers en informele zorg

Er wordt veel (en steeds meer) van vrijwilligers gevraagd. De Wmo CR vraagt zich af of het vrijwilligersbeleid niet om moet. We hebben - zeker in bepaalde wijken - te maken met mensen die niet hoogopgeleid zijn en een klein inkomen hebben. Zij hebben niet de luxe om, zoals meer welvarende vrijwilligers, geen beroep te doen op vergoedingen. Bovendien kunnen zij gekort worden als ze een uitkering op bijstandsniveau ontvangen of gedoe krijgen met het UWV. Er is veel wantrouwen waardoor wellicht velen het niet aandurven formeel vrijwilligerswerk te gaan doen. Juist in de wijken waar er sprake is van mensen met een lage sociaaleconomische status zou men meer moeten aansluiten bij de leefwereld van de inwoners daar. Bijvoorbeeld door beter uit te leggen wat vrijwilligerswerk precies betekent en wat er financieel wel en niet kan. Jongeren zou je kunnen aanspreken in 'straattaal'. Daarnaast vindt de Wmo CR dat de gemeente zich moet afvragen of het wenselijk is dat mensen die zorgafhankelijk zijn, op vrijwilligers moeten rekenen. In het verleden mochten vrijwilligers geen klussen doen die door beroepskrachten gedaan werden. Daar was waarschijnlijk een goede reden voor die nog steeds opgaat.